

و سابقاً بیان گردید طبق اصول کلی بمحض قوانین ماهم لازم الرعایه میباشد
 ۴- آثار هرور زمان در قوانین ماهم است که بیان شده یعنی اگر جرمی
 مشمول هرور زمان شد دیگر ادارات مدعیان عمومی حق تعقیب مجرم را ندارند و یا
 اگر تعقیب نمودند دادگاهی که کار در آن مطرح است باید از رسیدگی امتناع نماید
 و بالاخره موضوع در هر مرحله‌یی که باشد اعم از تردید قضیی تحقیق و یا دادگاه ابتداءی
 و یا استیناف تعقیب موقوف می‌شود و علاوه اثر هرور زمان حق تعقیب مانند اثر عفو
 عمومی است و وقتی جرمی مشمول هرور زمان شد مثل این است که متهم اساساً
 هر تک جرمی نشده باشد و پس از حصول هرور زمان هیچگونه آثار جزائی درباره
 کسیکه از این حق استفاده نموده است نمیتوان قائل شد بنا بر آنچه بطور اختصار
 ذکر گردید معلوم می‌شود که قواعد و اصول کلی که در موضوع هرور زمان حق تعقیب
 مراعات می‌شود در قوانین خود ماهم رعایت میگردد

هرور زمان مجازات - ماده ۵۲ قانون کیفر عمومی از هرور زمان مجازات گفته‌گو
 میکند و بمحض این ماده که عیناً نقل می‌شود (هرگاه تعقیب جرم بعمل آمده و
 و حکم مجازات نیز صادر شده ولی غیر هیچ راه‌نمایه باشد حکم مجازات هزبور در
 مورد خلاف بعد از دو سال و در هورد جنحه بعد از پنج سال و در مورد جنایت بعد از
 پانزده سال از روز صدور بلا اثر خواهد بود و دیگر مجاز نخواهد شد لیکن تابع
 آن از قبیل هجر و هیبت از حقوق باقی خواهد بود) در قوانین جزائی ها ماده‌یی که
 راجع به هرور زمان مجازات است همین ماده می‌باشد که از وقت در آن معلوم می‌شود
 کلیه مجازاتهایی که باید اجرا شود یعنی همانطور که سابقاً بیان گردید یک عمل مثبت
 و مادی برای اجرای آن نسبت به اشخاص یا اموال باید انجام گردد قابل این است
 که مشمول هرور زمان شود بنابراین هرور زمان شامل کیفرهای اعدام و سالب آزادی
 و نقدی مینگردد و کیفرهاییکه برای اجرای آن عملی لازم نیست و بخودی خود اجرا
 میگردد مشمول هرور زمان نیستند

بطور یکه در ماده ۵۲ ذکر شده مدت هرور زمان نسبت بشدت و ضعف جرمی
 که مورد حکم واقع شده است هتفاوت میباشد یعنی در جرائم مهم مدت آن زیاد تر
 (۲۲)

و در جرائم غیر مهم هدت کمتر است و تفاوتی که قانون ما با قانون فرانسه از حیث هدت دارد این است که در قانون ما هدت مرور زمان مجازات در هورد جنایت پانزده سال قرار داده شده در صورتی که بوجب قانون فرانسه هدت مذبور بیست سال است موضوعی که در قانون فرانسه مورد بحث واقع گردیده که آیا ملاک احتساب هدت در مرور زمان مجازات عملی است که مورد حکم واقع شده و یا مجازاتی است که دادگاه تعیین کرده در قانون ما هم ممکن است مورد گفتگو و اختلاف باشد ولی با در نظر گرفتن فلسفه مرور زمان مجازات و هیچین موارد راجع به اعاده حیثیت که عناط حصول اعاده حیثیت واگذشتند هدت‌های قانونی از تاریخ آنهم مجازات دانسته است بقیه هادر مرور زمان مجازات هم باید هلاک هدت مجازاتی باشد که دادگاه تعیین کرده یعنی اگر مجازات معین شده کیفر جنجه باشد هر چند عمل مورد حکم جنایت باشد باید برای حصول مرور زمان مجازات هدتی که قانون برای کیفر جنجه تعیین نموده احتساب شود نه هدتی که برای مرور زمان مجازات در مورد جنایت قرار داده شده است شروع هدت مرور زمان مجازات هم طوری که در ماده ۵۲ بدان تصریح شده از روز صدور حکم محظوظ میشود و بدین‌یاری است که متصود از حکم حکمی است که قطعی یعنی قابل اجرا باشد و اصول کلی که در این خصوص سابقاً بیان شد در قوانین ما هم لازم الرعایه است و فقط تفاوتی که در این مورد بین قوانین کیفری دادگاه‌های عمومی ما با قوانین کیفری فرانسه وجود نمی‌باشد این است که بوجب قانون ما در امور جنایی نمیتوان حکم غایبی صادر نمود و باین جهت گفتگوهایی که برای احتساب هدت مرور زمان در حکم غایبی جنایی بوجب قانون فرانسه بیان آمده است در قانون ما موردی پیدا نمیکند ولی دادگاه‌های نظامی ما که در امور جنایی هم با آنها حق صدور حکم غایبی داده شده است از این جهت تفاوتی با قانون فرانسه ندارند - راجع باقطع و تعلیق مرور زمان مجازات نیز همان اصول کلی که سابقاً بیان شد در قوانین ما قابل اجراء بیاشد بنابراین اجرای مجازات موجب قطع مرور زمان می‌گردد و نسبت به بقیه مجازات که اجزا نشده مرور زمان جدیدی که هدت آن مساوی با مرور زمان اولیه است شروع میشود .